

LS 0038

Detta är en intervju med Florence Grefvert, född den 29 februari 1908.
Hon är dotter till Hanna Youngberg, född Wennerström,
Florence är syster till Carl Youngberg, som vi träffade i föregående intervju.

Lennart Setterdahl: Ni Fru Grefvert Ni är född här i USA.

Florence Grefvert: Jag är född här i Cleveland.

L: Er mor?

Florence: Hon är född i 'Munkförs.

L: Jaha. Och Er far?

Florence: Min far är född i Stockholm.

L: Jaså!

Kan Ni berätta lite grand om Er mor, när hon först kom över här och hennes

Florence: Ja. Hon kom med en äldre syster, hon heter Hanna, 'het' hon. Och 'di arbete i .. för rik familj, Du vet och städa och sånt och koka och allt. Och då gifte hon min far. Men han lämna henne innan jag var född, så jag såg honom aldrig. Och där tre pojkar innan hon had mig. Och två månader innan jag var född så lämna han och vi såg honom aldrig. Men jag förstår att han gift sig i Stockholm igen och dog där någon år sedan.

L: Berättade Er mor någonting om sin födelsebygd i Munkfors.

Florence: Ja, hon tala om heden Du vet. Jag var bekant på Munkförs bara för att hon tala så mycket om Munkförs och heden, var hon levde. Så när vi var hem för två år sen så såg jag platsen som hon levde i, som var rätt över gatan ifrån hanses. Så det var riktigt roligt!

L: Jaha. Var det ungefär så som Er mor hade sagt? Stämde det in med naturen och?

Florence: Vad menar Du?

L: Såg det ut ungefär på samma sätt som Er mor hade berättat?

Florence: Ja! Precis!

L: Det var vackert.

Florence: Väldigt vackert. Jag 'skull tycka om och stanna där! Jag tycker om Sverige.

L: Er mor nu. Hon kom över ganska ung naturligtvis.

Florence: Ja hon var 19.

L: Och hon var också tillsammans med sin syster?

Florence: Ja, det var - vem - hon kom tillbaka med henne. Hon var hem och - hon på visit till Sverige.

L: Hon hälsade på där.

Florence: Hon hälsa på, och när hon kom tillbaka tog hon mamma med sig.

L: Och de har kommit i stort antal till Cleveland ja.

Florence: Ja det har 'di! 'Di kommer tillsammans mycket.

L: Var det någonting särskilt som Er mor berättade ifrån hemtrakten? Ifrån skolåldern t ex, eller ifrån kyrkolivet.

Florence: 'bar' körklivet, det är det enda jag kan komma ihåg.

L: De var mycket religiöst anlagda.

Florence: Ja, det var hon. Metodist

L: Och de tillhörde Metodistkyrkan.

Florence: Ja. Var det metodistkyrkan då, Carl?

Florence bror Carl: Ja.

Florence: I Munkfors?

Carl: Ja.

Florence: min mor gick.

L: Var hon också

Florence: Hon sjöng och spela gitarr och hon var väldigt - det gjorde Alla Wennerströmmarna, 'di sjöng och spela jämt, Du vet.

L: Och Ni har kanske fått dessa anlag också, eller!

Florence: Ja jag kan inte spela någonting, men jag sjunger. Jag ska gå till körövning i kväll nu.

L: Sådär ja.

Carl: Spela piano.

Florence: Inte mycket nu.

L: Men Ni är musikalisk i alla fall.

Florence: Ja. Det har vi allihop. Vi tycker om att sjunga i alla fall.

L: Konfirmerad? Var hon?

Florence: Ja det vet jag 'int.

L: Det har hon inte talat om nej.

Florence: Nej. Hon kanske tala om, men jag - jag kommer inte ihåg 'at, när hon var konfirmerad. Men hon tala mycket, som Han gör, om julotta och hur 'di gick till julotta på slayer, - vad kallar 'di släd

Carl: Släde.

Florence: Slayer .... släd - Hon talade mycket om det. Så det var - och väldigt 'snäll föräldrar hade hon. Jag tror allihop i Sverige har snäll föräldrar där!

L: Så kan det se ut!

Florence: Ja!

L: Åkte hon tillbaka någon gång och hälsade på i Sverige?

Florence: Nej, det var en sak som hon skulle tycka om och göra men aldrig fick. Vi hade aldrig penningar nog.

L: Nej.

Florence: Hon hade det svårt.

L: Hon fick ta över hela familjen, när Er far försvann.

Florence: Ja.

L: Vad arbetade hon med då efter att han åkt?

Florence: Hon gjorde dagarbete men vår morbror - morbror John hjälpte henne mycket. Och Då - Hanna - hennes syster - som tog henne tillbaka här - hon var gift med en som hette Bergman, från Degerfors. Och han - Min moster dog när jag var fem år gammal - så Han hjälpte henne också. Och När jag var 14 så gifte 'di, tillsammans, så han var väldigt snäll till henne. Och; han levde med oss efter han dog, och vi var gift.

L: Vad hette han, sa Ni? Bergman.

Florence: Carl Bergman, ifrån Degerfors.

L: Var det en broder till John Bergman?

Florence: No - han var .... morbror - Han var farbror till John, Lisas John.

L: Och det var en äldre

Florence: Ja Well han 'skull ha blitt 90 något nu.

Carl kommer in: Över 90.

Florence: Över 90 år nu.

L: Och Han kom till Amerika långt före Er mor?

Florence: Å, ja. Han kom - Han kanske kom - å, jag tror han kom -98! Han kom i -98.

L: Han var ifrån Degerfors?

Florence: Han var ifrån Degerförs.

L: Berättade han någonting om trakten som han kom ifrån?

Florence: Ja. Jaa, det gjorde han jämt. Han - Han var sköjigt. När vi var där i sommaren så träffa vi hanses sonson, gjorde - vad - vem han var. Den från Degerförs var hanses sonson?

Carl: Sonson.

Florence: Det var hanses sonson som vi 'träffa.

L: Vad hette han? Han träffas - Det var Bergman också - men - Gustav?

Carl: Jag kommer inte ihåg hans första namn.

Florence: Det var Gustav, tror jag. Jag tror det var Gustav. Han lever än, där.

L: Han måste vara?

Florence: Han har en 'doter' som lever i Munkförs. Hon är gift med en som heter Säve, i Munkförs.

L: Jaha. Alltså; Han var Er fosterfar då. För många år.

Florence: Ja. Men han var Välldigt snäll. Han var så snäll som en far till oss.

L: Vad var anledningen till att han åkte över till Amerika? Arbetade han på bruket i Degerfors, eller?

Florence: Jag vet 'int var. Vet Du var han arbete?

Carl: No.

L: Ja det är ju många år sedan.

Florence: Ja. Han arbeta i en fabrik här, så - Det är allt jag vet. Men jag hörde aldrig vad han gjorde i Degerförs, han måste ha 'vart ung när han kom, 16 eller 17 år. Han var väldigt ung.

Carl: Han arbeta till när han dog. Han arbeta mycket på 70 år,

Florence: 76.

Carl: Han kom hem tidigare på söndagen. Sedan dog han på natten.

L: Hans föräldrar var aldrig över här i Amerika?

Florence: Nej. Jag tror 'di var väldigt stor också, 'di var åtta bröder.

L: Och det var flera utav dem som kom till Amerika.

Florence: Ja, det var en som kom på visit. Vem var det? August? Ja, en bror till honom som kom en gång. Han var här ett par gånger. Han var här 'bara för kanske ett par månader, han gick tillbaka.

L: Er mor nu, Fru Grefvert, använde hon sig utav svenska i hemmet?

Florence: Lite svenska . För alla som - hanses släkt som kom ifrån Sverige till stanna i USA, 'di stanna med henne först, så det var mycket prat, som 'di prata på svenska, språka på svenska.

L: Ni lärde Er på så vis, ja.

Florence: Ja, så lärde vi, Men; Jag 'visst inte riktigt hur till tala svenska, för att det var mycket amerikansk än mer, så Du vet, det var lite svårt.

L: Ni är konfirmerad på svenska, kanske.

Florence: Ja. Men jag är konfirmerad i en svensk kyrka, men på engelska. Ja.

L: Men det förekom att de hade konfirmationsundervisning på svenska också i kyrkan.

Florence: Ja. 'Di språkar svenska och hade - what do you say for sermon?

L: Predikan.

Florence: Predikan var på 'svenskan. Vi sjöng på svenska i kören också.

L: Tyckte de äldre svenskarna om kyrkolivet? när det var på svenska: sederna: med psalmerna och sången och så.

Florence: Jag förstår inte.

L: De tyckte om att det var på svenska.

Florence: O ja, det 'tyckt' de om. De tyckte inte om när 'di gick över till engelska.

L: Inte det.

Florence: Det var lite svårt. Jag tyckte om 'at också! Det var - det var roligt!

Transkriberat från kassettband 2011-02-24 /O-KS